

Mayıs 2025

Sayı:5

PUSULA

DÜNYA

Tarih ve Kültür Dergisi





Adına İmtiyaz Sahibi

Mehmet Akif DUMAN

Genel Yayın Yönetmeni

Hatice ERDOĞDU

Yayın Danışma Kurulu

İbrahim ABA

Hayri AYDIN

Yayın Kurulu Başkanı

Zişan YILDIZ

Yayın Kurulu

Rümeysa SEFER Kadriye

Ceren YILMAZ Elanur

ÇAKAL Zeynep Tuana

TAŞOĞLU Furkan BOZ Ali

Yiğit ARSLAN Beyza

TOMBAK

Grafik Tasarım

Zişan YILDIZ Zeynep Nur

TUTAR

İletişim

Kızılalık Mahallesi 2773 Sokak
No:36 Muratpaşa/Antalya
www.antalyaaihl.web.k12.tr
Telefon: 0242 325 12 50
Faks: 0242 326 31 03
Whatsapp: 0553 867 19 53

Editörün Kaleminden

Tarihi dün, bugün ve yarındır.
Geçmişini anlamak, geleceğini planlamak
tarih bilimi ile mümkündür.

Değerli Okurlarımız,
Yeni bir sayıyla daha sizlerle
buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.
Tarih yalnızca geçmişte yaşanmış
olayların kronolojik sıralaması değildir;
aynı zamanda bugünü anlamamıza ve
geleceğini inşa etmemize yardımcı olan
bir rehberdir. Bu sayımızda, tarihin
farklı dönemlerine, coğrafyalarına ve
figürlerine ışık tutan özgün yazılarla
karşınızdayız.

Bu sayının ana konuları soykırım,
Doğu Türkistan'da direniş mücadelesi,
Nevruz Bayramı ve Anadolu'daki
efsanelerdir. Yazarlarımız tarafından
insanlığın kanayan yarası "soykırım"
derinlemesine incelendi.

Ayrıca kültürel değerlerimizi
hatırlamak adına Nevruz ve Anadolu
efsaneleri hakkında farklı makalelerle
tarih meraklıları için zengin bir içerik
sunduğumuza inanıyoruz.

Tarih sadece tarihçilere değil, her
bireye yöneliktir. Çünkü kim
olduğumuzu, nereden geldiğimizi ve
nereye gitmekte olduğumuzu
anlamanın yolu geçmişi bilmektir. Siz
değerli okuyucularımızdan gelen
yorum ve katkılarla dergimizi daha
ileriye taşımaya devam edeceğiz.
Keyifli okumalar dileriz.

Cenk BAŞARAN

Tarih Dergisi Editörü

İÇİNDEKİLER

**Medeni Dünyada İnsanlığın
Öldüğü Coğrafyalar**

Zeynep Tuana TAŞOĞLU

Tarihin Gölgesindeki Casuslar

Zişan YILDIZ

Bağımsızlık Uğruna Bir Ömür

Zişan YILDIZ

**Anadolu Efsaneleri Tarihin
Gölgesindeki Hikayeler**

Kadriye Ceren YILMAZ

**Nevruz Bayramı Kökeni, Tarihi
ve Türkiye'deki Yeri**

Elanur ÇAKAL

Orhun Kitabeleri

Beyza TOMBAK

Yeniçeri ve Kazan

Furkan BOZ

**120:Tarihin Sessiz Kahramanlarına
Adanmış Bir Ağıt**

Rümeysa SEFER

MEDENİ DÜNYADA İNSANLIĞIN ÖLDÜĞÜ COĞRAFYALAR

Kuşatma Altındaki Hayat: Filistin'de Bitmeyen Zulüm



Dünya, ekranlarında patlayan bombaları, yıkılmış binaları ve gözyaşları içindeki çocukları izlemeye alıştı. Ama hiçbir kamera, Filistin halkının her gün soluduğu korkuyu, kuşatmayı ve çaresizliği tam anlamıyla yansıtamaz.

Gazze ve Batı Şeria'da süregelen İsrail işgali ve zulmü, sadece siyasi bir kriz değil; aynı zamanda bir insanlık dramıdır. Yüzyıllardır süregelen bu vahşet bir türlü bitmek bilmemesiyle beraber hayatta kalanların, çocukların ve kadınların dramı bizlerin yüreğini dağlıyor. Birazda bu meseleye tarihsel ve diplomatik yönden bakalım .





1. Osmanlı'dan Mandaya: Başlangıç (1800'ler – 1917)

1800'lerin sonu: Avrupa'da yükselen Siyonist hareket, Yahudiler için Filistin topraklarında bir devlet kurma fikrini savunuyordu. Bu fikir, Theodor Herzl öncülüğünde 1897'de İsviçre'deki Siyonist Kongre ile resmileşti

1917 - Balfour Deklarasyonu: İngiltere, Filistin topraklarında "Yahudi halkı için bir ulusal yurt kurulmasını" desteklediğini açıkladı. Bu, bölgede Araplar ile Yahudiler arasında ilk büyük siyasi gerilimin başlangıcı oldu.



2. İşgalin Başlangıcı: Britanya Mandası ve Göç Dalgaları (1917-1947)

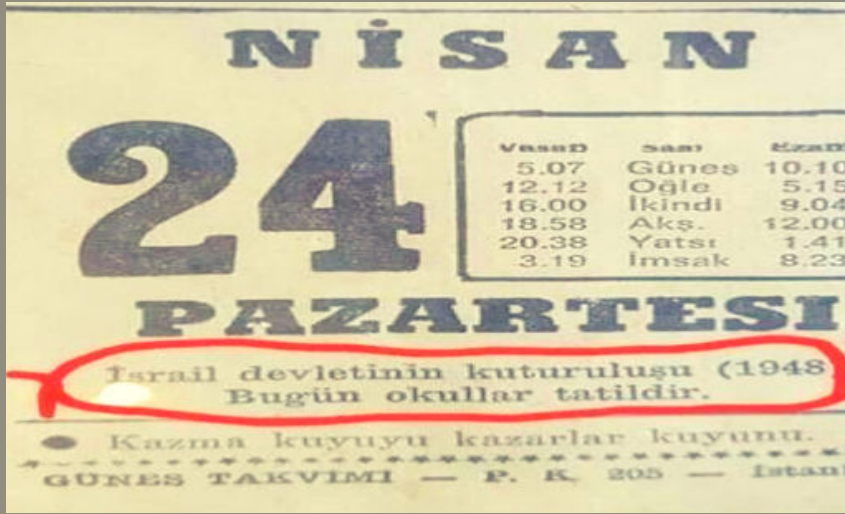


1920-1947: Filistin, İngiliz Mandası altına girdi. Bu dönemde Avrupa'dan, özellikle Nazi zulmünden kaçan Yahudiler Filistin'e büyük göçler gerçekleştirdi.

Arap Direnişi: 1936-1939 Arap isyanı, İngilizler ve silahlı Siyonist gruplar tarafından kanla bastırıldı. Binlerce Filistinli öldürüldü ve sürgün edildi.



3. Nakba – Büyük Felaket (1947–1949)



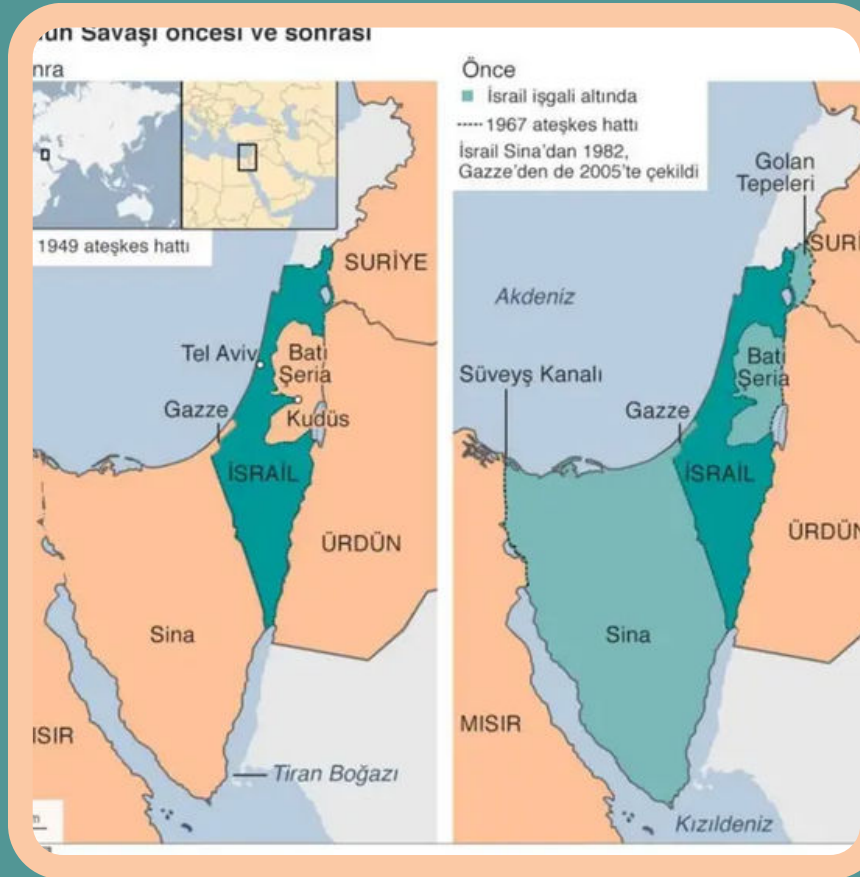
1947 - BM Taksim Planı:
Filistin toprakları Araplar
ve Yahudiler arasında
bölünmek istendi.
Filistinliler plana karşı
çıktı, Yahudiler kabul etti.

1948 - İsrail'in Kuruluşu ve Nakba:14 Mayıs 1948'de İsrail bağımsızlığını ilan etti.Aynı yıl başlayan savaşta 750.000 Filistinli sürgün edildi, 500'den fazla köy yakıldı/yıkıldı.İsrail'in kuruluşunu takip eden süreç, "Nakba" (Büyük Felaket) olarak anılır.Irgun ve Haganah gibi Siyonist örgütlerin gerçekleştirdiği Deir Yasin Katliamı (1948), sivil kıyımların simgesi oldu.

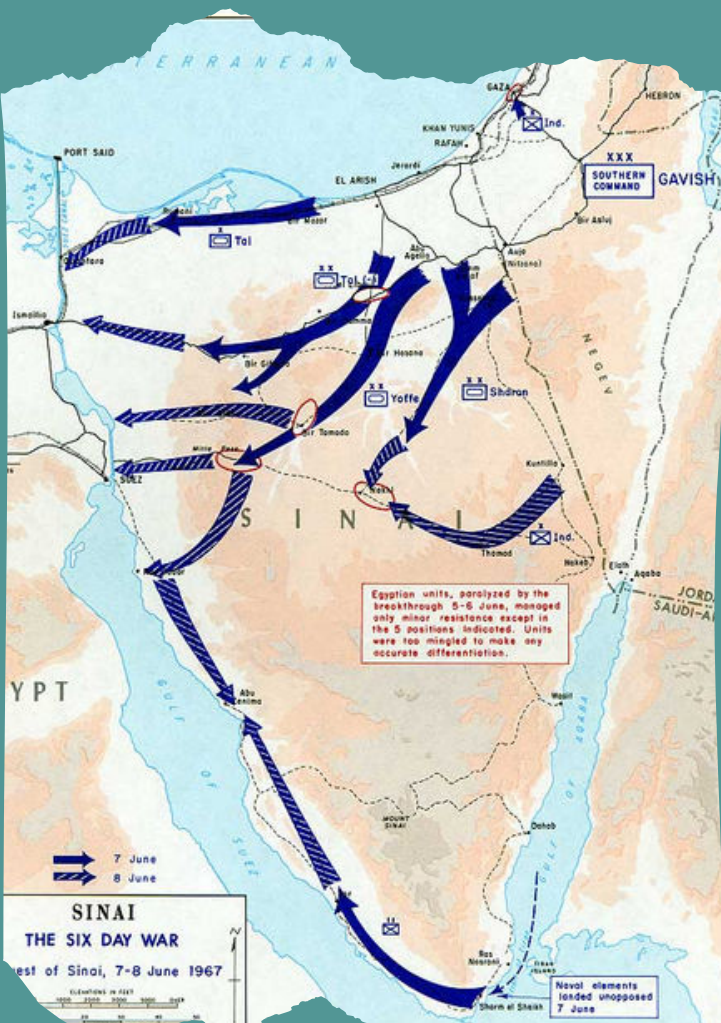


4. İşgal ve Yayılma Süreci (1967 – Günümüz)

1967 - Altı Gün Savaşı:
İsrail, Batı Şeria, Gazze,
Doğu Kudüs, Golan Tepeleri
ve Sina Yarımadası'nı işgal
etti. BM 242 No'lu Kararı,
İsrail'in bu topraklardan
çekilmesini talep etti
uygulanmadı.



1973 - Yom Kippur Savaşı: Arap devletlerinin başarısız karşı saldırısı, İsrail'in askeri üstünlüğünü pekiştirdi.



1980'ler – Yerleşim
Politikaları: Batı Şeria ve Doğu
Kudüs'te yasadışı Yahudi
yerleşimleri artmaya başladı.

1987 - Birinci İntifada:
Filistinlilerin sivil direnişi. İsrail'in
sert karşılığıyla binlerce sivil
hayatını kaybetti

5. Barış Görüşmeleri ve Çöküşleri (1990–2000)



1993 - Oslo Anlaşmaları: Yaser Arafat (FKÖ) ile Yitzhak Rabin (İsrail), karşılıklı tanıma ve Filistin'e özerklik sözü verdi. Ancak İsrail, yerleşimleri durdurmadı.

1995 - Rabin suikastı: İsrail'de barış yanlısı lider öldürüldü, süreç sertleşti

2000 - Camp David görüşmeleri başarısız oldu ve İkinci İntifada patlak verdi. İsrail ağır silahlarla müdahale etti.

6. Kuşatma Politikası ve Gazze (2005 – 2022)

2005: İsrail Gazze'den çekildi ama kara, hava ve deniz ablukası başlattı.

2006: Hamas seçimleri kazandı; Batı destekli Abbas hükümeti ile ayrışma başladı.

2008 – 2014: İsrail, Gazze'ye üç büyük askeri operasyon düzenledi (Cast Lead, Pillar of Defense, Protective Edge).





7. Son Yıllar: 2023–2025 Katliamları ve İşgalin Derinleşmesi

7 Ekim 2023: Hamas'ın İsrail'e saldırısına karşılık, İsrail Gazze'ye tarihteki en yoğun bombardımanları başlattı. 2024 sonuna dek 54.000'den fazla sivil öldü, altyapı tamamen yok edildi. İsrail, Gazze'yi tamamen işgal etme planını yürürlüğe koydu.

Batı Şeria'da: Yerleşimciler ve İsrail ordusunun saldırıları yoğunlaştı. Yüzlerce köy boşaltıldı; binlerce kişi tutuklandı veya sürüldü.

Uluslararası Sessizlik: Uluslararası toplumdan gelen tepki büyük oranda sınırlı kaldı. ABD ve bazı Batılı devletler İsrail'i savunurken, İslam dünyası tepkisel ama eylemsiz kaldı. Ve ne yazık ki Birleşmiş Milletler İsrail'i savaş suçlusunu ilan etmelerine rağmen hiçbir eylemde bulunmuyorlar...



Sessiz Soykırım: Doğu Türkistan'da Unutturulmak İstenen Bir Halkın Çığlığı

Yeryüzünde bazı çığlıklar vardır ki, dünya duysa da duymamış gibi yapar. Doğu Türkistan'da, Çin yönetimi altında yaşıyan milyonlarca Uygur Trk'nn çığlığı da işte bu sessizliğe hapsedilmiş feryatlardan biridir. Gözlerden uzak, ekranlardan sansürlü, raporlardan silik ama vicdanlara kazınmış bir dram yaşıyanıyor: kültürel yok oluşun, etnik baskının ve modern çağın en sistematik zulümlerinden biri.

Doğu Türkistan Neresi?

Doğu Türkistan, Çin'in kuzeybatısında yer alan, resmi adıyla "Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi" olarak anılan geniş bir coğrafyadır. Bölgede ağırlıklı olarak Uygur Türkleri yaşar. Ancak Çin yönetimi, bu toprakları kendi toprak bütünlüğü içinde tutma kararlılığıyla asimilasyon ve baskı politikalarını sistematikleştirmiştir.



Zorla Asimilasyon: Bir Milletin Kimlięi Siliniyor

Çin'in Doğu Türkistan'da uyguladığı politikalar, sadece fiziksel değil; kültürel ve demografik bir soykırım niteliği taşımaktadır.Zorla doğum kontrolü ve kısırlaştırma politikalarıyla Uygur kadınlarının doğurganlığı azaltılıyor.Çocuklar, ailelerinden koparılarak devlet yatılı okullarında Çin kültürüyle büyütölüyor.Uygurca yayınlar, müfredat ve yazılı kaynaklar sistemli şekilde yasaklanıyor.Tarihi camiler, mezarlıklar ve kültürel miras alanları ya yıkılıyor ya da Çin motiflerine dönüştürölerek asimilasyon sembolüne çevriliyor.



Sessizlięin Bedeli: Çin'in Ekonomik Gücü ve Dünya'nın İkiyüzlölüğü

Pekin yönetimi, Doğu Türkistan'da kurduğu baskı düzenini, ekonomik yatırımlar ve küresel sessizlikle güçlendirdi. Özellikle:Zorla çalıştırılan Uygur işçiler, tekstil, elektronik ve teknoloji devlerine üretim yapıyor.Birçok dünya markası, bu sistemin parçası olmaya devam ederken, uluslararası kurumlar ticari çıkarlar uğruna sessizliğini koruyor.Müslüman ölkelerin çoğu, ekonomik ilişkiler nedeniyle bu zulmü dile bile getiremiyor.



Mücadele, Umut ve Hafıza

Her şeye rağmen Uygur halkı direncini sürdürüyor. Sürgünde yaşayan aktivistler, gazeteciler ve akademisyenler, hem Çin'in politikalarını ifşa ediyor hem de kimliklerini yaşatmaya çalışıyor. İnternet sansürüne rağmen, tanıklıklar dünyaya ulaşıyor.Çin'in çizdiği dijital duvarları aşan her bilgi, insanlık vicdanına ulaşan bir damla oluyor.



Sonuç: Unutulmasın Diye Yazıyoruz

Doğu Türkistan'da olanlar sadece Çin'in iç meselesi değildir. Bu, insanlığın ortak vicdan meselesidir. Sessizlik suça ortak olmaktır. Bugün Doğu Türkistan'da yaşananlar, tarihin satır aralarına değil; başlıklarına yazılması gereken bir utançtır. Çünkü orada sadece bir halk değil, bir dil, bir inanç, bir medeniyet yok edilmeye çalışılıyor. Biz susarsak, onların sesi sonsuza kadar kısılabilir.





Kimliksizliğe Mahkûm Edilen Bir Halk: Arakanlı Müslümanların Sessiz Çığlığı

Dünyanın unuttuğu coğrafyalardan biri daha: Arakan (Rakhine). Güneydoğu Asya'nın gözlerden uzak kıyılarında, Myanmar'ın batısında yüzyıllardır varlığını sürdüren bir halk, Rohingya Müslümanları, sistematik bir zulmün, şiddetin ve kimliksizleştirmenin hedefi oldu. Onlar, sadece topraklarından değil, tarihlerinden ve insan haklarından da sürüldü.

Kimdir Rohingyalar?

Rohingyalar, Myanmar'ın Rakhine eyaletinde yüzyıllardır yaşayan Müslüman bir etnik topluluktur. Kendi dilleri, kültürleri ve dini kimlikleriyle bölgenin yerli halklarından. Ancak Myanmar devleti tarafından "yasa dışı Bangladeşli göçmenler" olarak görülürler. 1982 yılında çıkarılan Vatandaşlık Yasası ile Rohingyaların vatandaşlık hakları ellerinden alındı, böylece: Eğitim, sağlık ve seyahat hakları kısıtlandı, Mülk edinmeleri yasaklandı, Oy kullanma hakları ellerinden alındı. Kendi doğdukları topraklarda "yok" sayıldılar.



Katliamlar ve Etnik Temizlik



Myanmar ordusu ve Budist milliyetçi çetelerin Rohingya Müslümanlarına yönelik şiddeti, özellikle 2012, 2016 ve 2017 yıllarında doruk noktasına ulaştı. 2017'de Myanmar ordusu, Rohingya'lara yönelik geniş çaplı bir "temizlik operasyonu" başlattı.

750.000'den fazla kişi komşu ülke Bangladeş'e kaçmak zorunda kaldı.

BM raporlarına göre:Yaklaşık 10.000 sivil öldürüldü,yüzlerce köy yakıldı,kadınlar sistematik olarak tecavüze uğradı,çocuklar diri diri yakıldı, denize atıldı.

Myanmar ordusu, "terörle mücadele" bahanesiyle bu zulmü gerçekleştirdi. Ne İslam dünyası güçlü bir adım atabildi,

Bugün hala Myanmar yönetimi, soykırım suçlamalarına rağmen cezasız kalıyor çünkü bu olaylar, Birleşmiş Milletler tarafından "etnik temizlik" ve potansiyel "soykırım" olarak tanımlandı.



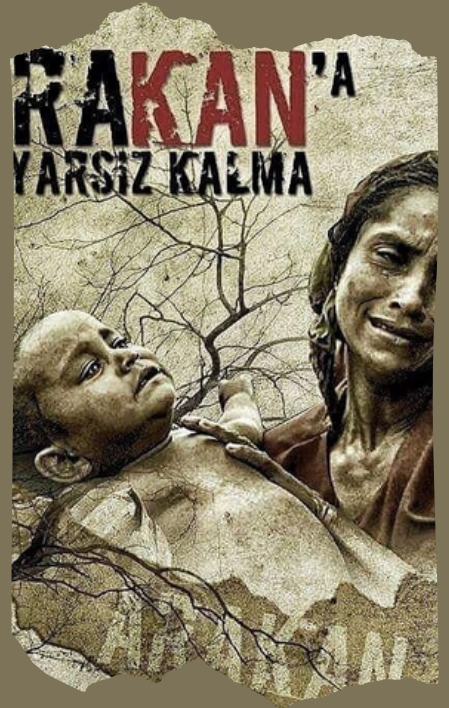


Sınırın Ötesinde: Kamplarda Hayatta Kalma Mücadelesi

Bangladeş'e sığınan Rohingya'lar, bugün dünyanın en büyük mülteci kampı olan Cox's Bazar'da yaşıyor. Bu kamplarda: Temiz su, eğitim ve sağlık erişimi yetersiz, hayat, bambu barakalarda kuralsız ve güvencesiz, gelecek ise belirsiz. Yüz binlerce insan, vatansız, kimliksiz ve sahipsiz bir hayatta kalma mücadelesi veriyor.

Umudu Yaşatmak: Unutulmamak

Her zulüm, bir adalet arayışı doğurur. Arakanlı Müslümanların dramı da sadece bir insani kriz değil, bir insanlık sınavıdır. Onların hikâyesi; sadece din kardeşliği ya da etnik aidiyetle değil, insan oluşumuzla ilgilidir.



Onları unuttuğumuzda; vicdanı, hakkı ve adaleti de unuturuz.

Zeynep Tuana TAŞOĞLU

TARİHİN GÖLGESİNDEKİ CASUSLAR: NİLİ İSTİHBARATI

OSMANLI TOPRAKLARINDA FAALİYET GÖSTEREN GİZLİ BİR YAHUDI TEŞKİLATI

Casusluk ve Tarihteki Yeri

Tarih boyunca savaşlar sadece cephede kazanılmadı. Bazen gizli bir bilgi, küçük bir mektup ya da yanlış yönlendirilmiş bir harita, koca bir savaşın kaderini değiştirebilirdi. İşte tam bu noktada casusluk devreye girer.

Casusluk; devletlerin veya grupların, başka bir taraf hakkında gizlice bilgi toplaması demektir. Aslında insanlık tarihi kadar eski bir yöntemdir. Özellikle 20. yüzyıla gelindiğinde casusluk artık görünür hale gelmiştir. Birinci Dünya Savaşı bu konuda bir dönüm noktasıdır. Savaşın kaderini belirleyen bazı bilgiler, cephede değil; masa başında, gizli yazışmalar ve kodlarla paylaşılmıştır. İşte bu dönemde ortaya çıkan Nili İstihbaratı, Osmanlı topraklarında faaliyet gösteren en dikkat çekici casus örgütlerinden biridir.

Bu yazıda Nili'nin nasıl kurulduğu, kimler tarafından yönetildiği ve tarihte nasıl bir iz bıraktığına birlikte bakalım.



Nili'nin Ortaya Çıkışı: Aaronsohn Ailesi

İngiliz yanlısı gizli bir casusluk örgütü olan Nili, adını Tevrat'tan alıyor. "İsrail'in ebediyen var olması yalanlanamaz" anlamındaki "Netzah Yisrael Lo Yeşaker" cümlesinin İbranice kısaltmasından oluşuyor. Osmanlı Devleti aleyhinde çalışan bu Yahudi örgütünün temel hedefi, İngilizlerin Osmanlı topraklarındaki Filistin ve Suriye bölgelerini işgal etmelerini kolaylaştırarak kendilerine bağımsız bir devlet yaratmaktır. Örgütün tarihi ise 1800'lü yıllarda yaşayan Aaronsohn ailesine uzanıyor. 1800'lü yılların sonlarında Aaronsohn ailesi Romanya'da yaşıyordu. Ancak Yahudilere yönelik baskılar bu aileyi usandırdı. 1880-1890'lı yıllarda Avrupa'daki engizisyona daha fazla dayanamayan Aaronsohn ailesi, Osmanlı Devleti'ne sığınmıştı. Osmanlı Devleti, kendilerine Filistin ve belli merkezlere yerleşme izni vermiş, bu sayede Aaronsohn ailesi Osmanlı vatandaşı olup Filistin'e yerleşmişti.



1947 yılında "Almanlar ailemizi ve evlerimizi mahvetti, umutlarımızı mahvetmeyin. " yazılı bir pankartla Filistin'e gelen Yahudi mülteciler.



Engizisyon: Özellikle Orta Çağ' da Katolik Kilisesi tarafından sapkınlıkla (yani dine aykırı inanç ve davranışlarla) mücadele etmek amacıyla kurulan sorgu ve yargılama sistemine verilen isimdir. Latince kökenli olan inquisitio "araştırma, sorgulama" anlamına gelir. Karşı gelen farklı inanca sahip kimseleri cezalandırma üzerine kuruludur

Faaliyet Alanları ve Hedefleri

Nili, sıradan bir örgüt değil; adeta profesyonel bir istihbarat ağı gibi çalışıyordu. Amaçları ise çok açıktı: Osmanlı Devleti'nin askerî ve stratejik bilgilerini İngiltere'ye ulaştırmak, böylece İngilizlerin Osmanlı topraklarındaki Filistin'i ele geçirmelerini sağlamak ve bu topraklarda ileride bir Yahudi devleti kurulmasının önünü açmak.



Kendilerine kucak açmış Osmanlı Devleti'ne karşı sadakat beslemeleri gerekirken, Aaronsohn ailesi tam tersini yaptı. Osmanlı Devleti'ne karşı örgüt kurup hainlik yaparak, Osmanlı'nın 1917 yılında Filistin Cephesi'ni kaybetmesine neden oldu. Bununla birlikte İngilizlerle iş birliği kurarak Siyonizm'i yaymış ve ileride kurulacak olan Mossad'ın öncüsü olmuştur.

Örgütün kurucuları Aaron Aaronsohn, kız kardeşi Sarah Aaronsohn ile birlikte birkaç yakın arkadaşlarıydı. İsmi gecen bu kadar az kişiyle ve bu kadar kısa süre içinde bu örgütün neler yaptığını merak ediyorsanız birlikte "bir merhametin" ve "bir ihanetin" ülkelerin kaderini nasıl değiştirdiğine bakalım.



Nili örgütü, özellikle Filistin, Suriye ve Lübnan gibi bölgelerde aktifti. Bu bölgelerden bilgi toplayarak, çeşitli yöntemlerle bu bilgileri İngilizlere ulaştırıyorlardı. En çok kullanılan yöntemler arasında şifreli mektuplar, görünmez mürekkeple yazılmış notlar ve hatta güvercinlerle gönderilen mesajlar yer alıyordu.



Aaron Aaronsohn
1876-1919

İngilizlerle yapılan en yoğun iş birliği, **Aaron Aaronsohn'un** bilimsel çalışmalar bahanesiyle Osmanlı'nın farklı bölgelerini gezdiği sırada sağlandı. Aaronsohn'un, çekirge istilasını ve tarım araştırmaları yapıyor gibi görüldüğü bu seyahatler, casusluk faaliyetlerine büyük katkı sundu.



Filistin Cephesi'nde Cuma hutbesi ve
Osmanlı askerleri,
1917

Nili, İngilizlere şu bilgileri sağlıyordu:

- Osmanlı ordusunun birlik yerleri
- Cephane ve erzak durumu
- Halkın morali ve isyan ihtimalleri
- Hicaz Demiryolu gibi stratejik hatların durumu

Bu sayede İngiltere, özellikle 1917'deki Filistin Cephesi Harekatı'nda büyük bir avantaj sağladı.

Ancak her gizli örgüt gibi, **Nili'de** sonsuza kadar gizli kalamadı.

Siyonizm: Siyonizm, tarihi İsrail Toprakları olarak tanımlanan topraklarda bir Yahudi devletinin asırlar sonra yeniden kurulmasını destekleyen, savunan ve Yahudi milliyetçiliğini temel alan ideolojik fikir hareketidir.

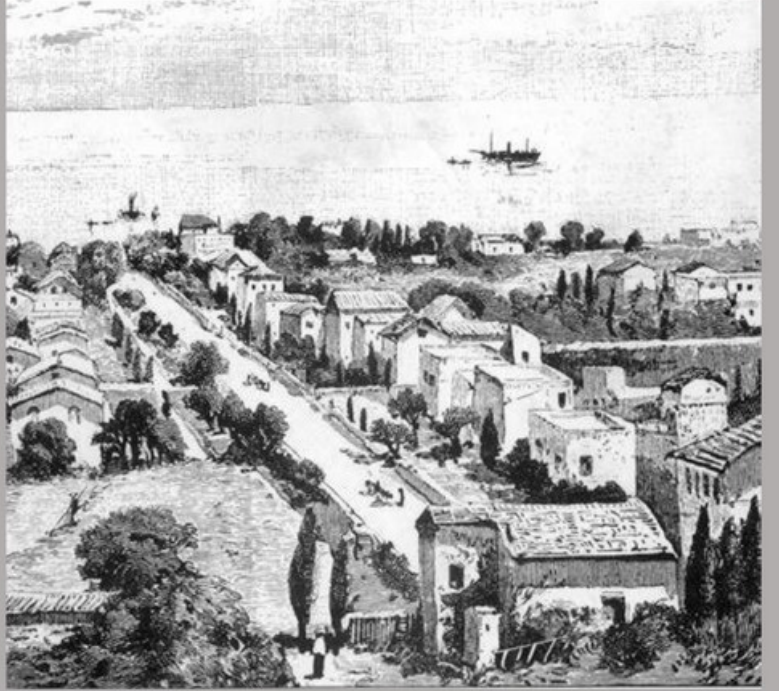
Nili'nin Yakalanışı

Örgüt, bir süre boyunca faaliyetlerini Osmanlılardan gizlemeyi başarsa da 1917 yılına gelindiğinde şüpheler artmaya başladı. İngilizlerle Filistin Cephesi'nde yaşanan gelişmeler, Osmanlıların dikkatini bu bölgede yaşayan Yahudi yerleşimlerine çekti. İngilizlerin cephede bu kadar isabetli hamleler yapması, bir bilgi sızıntısı olduğuna dair güçlü bir izlenim doğurdu.

Nili'nin kullandığı bir posta güvercininin Osmanlı askerleri tarafından yakalanması, örgütün dönüm noktası oldu. Güvercinin ayağındaki mesaj deşifre edilince, İngilizlerle iş birliği yapan bir örgütün varlığı kesinlik kazandı. Bu gelişmeyle birlikte Osmanlı istihbaratı hemen harekete geçti. Özellikle Zikhron Yaakov adlı yerleşimde başlayan soruşturmalar kısa sürede tutuklamalara dönüştü. Nili üyeleri tek tek gözaltına alındı.



Sarah Aaronsohn
1890-1917



Zikhron Yaakov Temsili Görsel

Sarah Aaronsohn, yakalananlar arasında en dikkat çeken isimdi. Günlerce tutuklu kalmasına ve ağır şartlarda olmasına rağmen konuşmayı reddetti. Osmanlı'nın elinden kurtulamayacağını anlayan Sarah, bir fırsatını bularak sakladığı silahıyla intihar etti. Yakalanan diğer üyelerden bazıları idam edildi, bazıları ise sürgün ya da uzun süreli hapis cezası aldı.

Nili böylece dağıtılmış oldu. Ancak verdiği bilgiler, İngilizlerin Filistin'i ele geçirmesinde kritik bir rol oynamıştı.

Kendi davalarına göre Sarah Aaronsohn gibi isimler kahraman olarak görülüp Nili'nin sembolü hâline getirildi. Ancak bu dava, beraberinde bir ihaneti de getirdi. Osmanlı saflarında savaşan pek çok asker, Nili'nin sağladığı bilgiler yüzünden hayatını kaybetti. Devlet sırları düşmana taşındı, cephelerde çözümler yaşandı. Nili üyeleri, kendilerini halk için çalışıyor gibi gösterebilirler de aslında bir devleti içeriden zayıflatıp parçalamayı amaçlayan gizli bir yapıydı.

"Her ne kadar dağılmış bir örgüt olsalar da, aslında hedeflerine ulaşmış bir örgüt aynı zamanda."

Mossad: Aynı Ruhı Taşıyan Yeni Bir Yüz
1948’de İsrail Devleti kurulduktan sonra, güvenlik ve istihbarat konularında hızla yapılanmaya gidildi. 1949 yılında İsrail’in resmi dış istihbarat teşkilatı olarak Mossad göreve başladı. Bugün dünyanın en etkili casus örgütlerinden biri kabul edilen Mossad’ın ilk yönelimi, Nili’nin izlerini taşıyordu. Hatta bazı tarihçilere göre, Nili’nin topladığı arşiv bilgileri ve kurduğu bağlantılar Mossad’ın çekirdeğini oluşturdu.



Mossad, tıpkı Nili gibi sınır tanımayan operasyonlar yürütüyor, başka ülkelerin iç işlerine müdahale ediyor, devlet sırlarını elde ediyordu. Yani bir bakıma, Nili’nin "devletleşmiş hali" gibi hareket ediyordu.

Burada durup düşünmek gerekiyor:

Bir halkın geleceği için başka halkların yıkımı haklı görülebilir mi?



MOSSAD

Nili, tarih sahnesinde "özgürlük mücadelesi veren idealist bir grup" olarak gösterilse de sağladığı bilgiler, birçok askerin ve sivilin hayatını kaybetmesine neden olmuştur. Bu nedenle Nili örgütü, açık bir **“vatana ihanet”** örneğidir.

Nili, Osmanlı’ya ihanet ederek İsrail’in tohumlarını attı. Mossad ise bu tohumu büyüten güçlerden biri oldu. Ancak geriye dönüp bakıldığında, bu yapıların varlığı sadece idealleri değil, başka milletlerin kayıplarını da bizlere açık bir şekilde gösteriyor.

Soykırım: Siyasal, ulusal ırksal ya da dinsel bir nedenle azınlık durumundaki bir insan topluluğunu soyca yok etmeyi amaçlayan toplu öldürme eylemi.

İsrail'in tarih boyunca yürüttüğü casusluk faaliyetleri, kendinden başkasını yok etme politikası üzerine kurulmuştur. Günümüzde Filistinlilere uygulanan "soykırım" bunun en büyük kanıtıdır.



Nili'yle başlayan bu istihbarat zinciri, sadece bir devletin kuruluşuna değil, başka bir halkın felaketine de zemin hazırladı.

"Bir halkın hayali başka bir halkın kabusu olmamalı."



*Filistin'de yıkılan her bir ev,
sessizce ağlayan her bir çocuğun
sesi, İsrail'in insanlık vicdanında
derinleşen soykırım utancının
sessiz çılgılığıdır.*

BAĞIMSIZLIK UĞRUNA BİR ÖMÜR: MEHMET EMİN BUĞRA

DOĞU TÜRKİSTAN'IN SUSKUN ÇIĞLIĞINI DÜNYAYA
DUYURMAYA ÇALIŞAN BİR ÖNCÜ



Doğu Türkistan... Haritada uzak, gönlümüzde yakın bir coğrafya. Bugün Çin'in egemenliği altında kalan bu topraklar, 20. yüzyıl boyunca bağımsızlık mücadelesiyle tanındı. Bu mücadelenin öne çıkan isimlerinden biri de hiç kuşkusuz Mehmet Emin Buğra idi. O, sadece bir siyasetçi değil; aynı zamanda halkının sesi, kimliğinin savunucusu, tarihini yazan bir aydıdı.

Bir Bilge Ailenin Çocuğu

1901 yılında Hoten’de dünyaya gelen Mehmet Emin Buğra, köklü ve kültürlü bir aileye mensuptu. Babası, bölgenin saygı duyulan din âlimlerinden biriydi. Küçük yaşta anne ve babasını kaybeden Buğra, dayısının himayesinde yetişti. Medrese eğitimi aldı; Arapça ve Farsçayı öğrendi. Genç yaşta hem dini ilimlerde derinleşti hem de halkının durumuna duyarlı bir fikir adamı oldu.



Mehmet Emin Buğra
1901-1965



Silah da Kalem de Onun Elindeydi 1933 yılı, Doğu Türkistan tarihinin dönüm noktalarından biridir. Çin baskısına karşı ayaklanan halk, kısa ömürlü de olsa Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti’ni kurdu. Cumhuriyetin liderliğini Mehmet Emin Buğra üstlendi. Kardeşleriyle birlikte hem cephede savaştı hem de bağımsız bir devletin temel taşlarını atmaya çalıştı.

“Üç Efendiler” ve Sürgündeki Mücadele

Cumhuriyet yıkıldıktan sonra mücadele sona ermedi. Mehmet Emin Buğra, Dr. Mesut Sabri Baykozi ve İsa Yusuf Alptekin’le birlikte Çin’in başkenti Çongçing’de Doğu Türkistan davasını savundu. “Üç Efendiler” olarak anılanbu üçlü, milletleri için adeta bir diplomasi ordusu gibiydi. Amaçları, seslerini dünya kamuoyuna duyurmak ve halklarına özgürlük getirmektir



Vatan Kaygısıyla Türkiye’ye

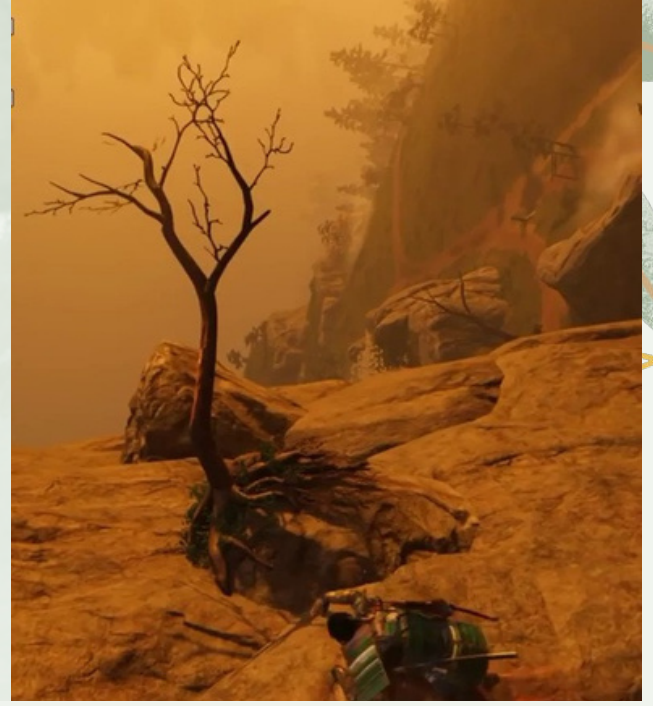
1949’da Çin’de Mao’nun iktidara gelmesiyle mücadele koşulları zorlaştı. Mehmet Emin Buğra Türkiye’ye göç etti. Burada, Doğu Türkistan davasını unutturmamak için yazılar yazdı, kitaplar kaleme aldı. “Doğu Türkistan’ın Hürriyet Davası ve Çin Siyaseti” adlı eseri, konuyla ilgilenen herkesin başvurabileceği önemli bir kaynaktır. Aynı zamanda “Vatan Kaygısı” adlı kitabı, onun bu uğurdaki iç yangınının bir ifadesidir.



ANADOLU EFSANELERİ:

TARİHİN GÖLGESİNDEKİ HİKAYELER

Anadolu, binlerce yıl boyunca pek çok medeniyetin izlerini taşımış ve bu topraklar birçok efsanenin doğduğu yerdir. Doğal güzellikler, kahramanlık hikayeleri ve mistik figürler, Anadolu efsanelerinin temellerini atmıştır.



DOĞA VE EFSANELER:

Anadolu'nun dağları, gölleri ve yer şekilleri, birçok efsanenin kaynağı olmuştur.

Ağrı Dağı ve Nuh'un Gemisi: Tufan sonrası geminin bu dağa oturduğu anlatılır.

Peri Bacaları: Kapadokya'daki bu taş oluşumları, perilerle ilişkilendirilir.

Van Gölü Canavarı: Gölün derinliklerinde bir yaratık olduğuna dair efsaneler vardır.

KAHRAMANLIK EFSANELERİ:

Anadolu efsanelerinin çoğu, kahramanlık ve savaşlarla ilgilidir.

Troya Savaşı ve Truva Atı: Truva'daki büyük savaş, Anadolu'nun tarihiyle özdeşleşmiştir. **Dede Korkut Hikayeleri:** Türk boylarının kahramanlık hikayeleridir. **Kral Midas:** Midas'ın altın dokunuşu, aşırı hırsın felakete yol açtığı bir efsanedir.

DİNİ VE MİSTİK EFSANELER:

Anadolu, farklı dini inançların harmanlandığı bir bölgedir.

Şahmeran: Yarı insan yarı yılan bir figür olan Şahmeran, bilgelik ve iyiliği simgeler.

Nemrut Dağı: Tanrıların ve kralların buluştuğu bu kutsal dağ, büyülü bir efsaneye sahiptir.

Hızır ve İlyas: Hıdırellez'de buluşan bu figürler, bereketin ve yeniliğin sembolüdür.



PEKİ BU EFSANELERİN KÖKÜ NEREDE?

Anadolu efsanelerinin kökeni, çok eski zamanlara dayanır. Bu topraklar, Hititler, Frigler, Urartular, Yunanlılar ve Osmanlılar gibi pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Her bir kültür, burada kendi izlerini bırakmış ve bu izler zamanla efsanelere dönüşmüştür.

Bu efsaneler, hem tarihin hem de hayal gücünün birleştiği noktalardır!

Efsaneler, geçmişin izlerini taşıyan, ancak bugün de kültürümüze yön veren zengin bir mirastır.

ŞAHMERAN: YILANLARIN BİLGELİ KRALİÇESİ

Tarsus'un derinliklerinde anlatılan bir efsane vardır: Şahmeran. Yarı insan, yarı yılan olan bu bilge varlık, yerin altındaki mağarasında barış içinde yaşardı.



GİZEMLİ DOSTLUK

Bir gün, Cemşab adlı fakir bir genç, kazara Şahmeran'ın dünyasına girdi. Yıllarca onun yanında kaldı, doğanın sırlarını öğrendi. Ancak insan dünyasına dönmek isteyince, Şahmeran'dan kimseye yerini söylememesi için söz aldı.

İHANET VE SON

Yıllar sonra, padişahın veziri hastalandı. Onu iyileştirecek tek şey Şahmeran'ın etiydi. Cemşab baskılara dayanamadı ve onun yerini söyledi. Yakalanan Şahmeran, ölmeden önce "Beni üçe bölün, etimi vezire yedin, suyum padişaha içirin, derimi toprağa gömün." dedi. Böylece vezir iyileşti, Şahmeran'ın bilgeliği ise dünyaya yayıldı.

EFSANENİN MİRASI

Bugün hâlâ Tarsus'ta, Şahmeran figürü evleri süsler, bilgelik ve koruma sembolü olarak yaşar. Onun hikâyesi, ihanet ve fedakârlık üzerine Anadolu'nun en büyüleyici efsanelerinden biri olarak anlatılmaya devam eder.

NEVRUZ BAYRAMI: KÖKENİ, TARİHİ VE TÜRKİYE'DEKİ YERİ



2. Nevruz'un Tarihi Kökeni

- Nevruz'un kökeni Orta Asya, Mezopotamya ve Anadolu uygarlıklarının kesişiminde yer alır. Bu bayramın izlerine; - Zerdüştlük inancında, - İran mitolojisinde (Cemşid'in tahta çıkışı), - Göktürkler ve Uygurlar gibi eski Türk

topluluklarının bahar kutlamalarında,

- Mezopotamya ve Sümer medeniyetlerinde rastlamak mümkündür. Nevruz, binlerce yıllık
- geçmişi boyunca birçok farklı kültür tarafından yeniden yorumlanmış, ama özü hep aynı kalmıştır: doğa ile insanın uyumu, yeni bir başlangıç.



1. Nevruz Nedir?

- Nevruz, Farsça kökenli bir kelimedir: "nev" (yeni) + "ruz" (gün) anlamına gelir, yani "yeni gün". Baharın gelişiyle birlikte kutlanan bu bayram, 21 Mart tarihinde gerçekleşir ve doğanın yeniden uyanışını, yenilenmeyi ve yaşamın döngüsünü simgeler.
- Nevruz, sadece bir mevsimsel dönüşüm değil; aynı zamanda kültürel, sosyal ve hatta dini anlamlar taşıyan çok katmanlı bir gelenektir.



3. Nevruz'un Türk Kültüründeki Yeri

- Türkler için Nevruz'un önemi, sadece bir mevsim geçişi değil, aynı zamanda tarihi ve mitolojik olaylarla da özdeşleşmiştir. En çok bilinen efsane, Ergenekon Destanıdır. Bu efsaneye göre: "Türkler, demir dağlarla çevrili bir bölgede mahsur kalmışlardır. Bu dağlar bir demirci tarafından eritilerek aşılır ve halk özgürlüğüne kavuşur. Bu olay 21 Mart'ta gerçekleşmiştir." Bu nedenle Nevruz, Türk halkları için hem kurtuluş, hem de yeniden doğuş anlamına gelir.

Nevruz, tarih boyunca;

- Göktürkler döneminde devlet törenleriyle,
- Selçuklularda saray kutlamalarıyla,
- Osmanlı'da ise "Nevruz-i Sultanî" olarak tıbbi reçetelerin dağıtıldığı şenliklerle kutlanmıştır.

4. Türkiye’de Nevruz’un Girişı ve Kutlanışı

Cumhuriyet Öncesi:

- Osmanlı’da Nevruz, özellikle saray çevresinde, “nevruznâme” adı verilen şiirlerle ve “nevruz şerbeti” ikramıyla kutlanırdı. Anadolu halkı da bu günü bahar başlangıcı olarak değerlendirir, toprağa tohum atar, ateşten atlar, eğlenceler düzenlerdi.

Cumhuriyet Dönemi:

- Erken Cumhuriyet döneminde Nevruz kutlamaları azalmış, folklorik bir etkinlik olarak varlığını sürdürmüştür. Ancak özellikle 1990’lardan itibaren, Nevruz hem kültürel miras olarak hem de etnik kimliklerle özdeşleşmiş bir yapıya bürünmüştür.
- 2000’li yıllardan itibaren UNESCO’nun 2010 yılında Nevruz’u “İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası” olarak tanıması ile birlikte resmi anlamda da önem kazanmıştır.



5. Günümüzde Nevruz Kutlamaları

- Bugün Türkiye’de Nevruz;
- Doğu ve Güneydoğu Anadolu başta olmak üzere birçok bölgede halk oyunları, şenlikler, ateşten atlama, toprağa tohum atma gibi ritüellerle kutlanır.
- Bazı bölgelerde millî bayram, bazı yerlerde ise etnik ve politik simge olarak algılanmaktadır.
- Kazak, Azeri, Türkmen, Kırgız, Özbek ve diğer Türk toplulukları ile ortak kutlanır, birlik ve kardeşlik mesajı içerir.

6. Nevruz’un Sembolizmi

- Nevruz’un temel sembolleri şunlardır:
 - Ateş: Arınma, kötülükten kurtulma
 - Su: Bereket ve temizlenme
 - Tohum Ekmek: Yeni başlangıç
 - Yumurtalar: Doğurganlık, yaşam
 - Nevruz Sofrası: Paylaşma, topluluk ruhu



Sonuç: Kültürel Belleğin Canlı Bir Yansıması

- Nevruz, hem kolektif hafızamıza kazınmış bir kültür mirası, hem de günümüzde halen yaşayan bir gelenek olarak varlığını sürdürmektedir. İnsanların doğayla uyumunu, geçmişle bağlarını ve geleceğe olan umutlarını temsil eden bu bayram, kültürlerarası bir köprü olma özelliği taşır.

ORHUN KİTABELERİ



Orhun Kitabeleri, Türk tarihinin bilinen en eski yazılı belgeleridir.

8. yüzyılda Orta Asya'da hüküm süren II. Göktürk (Kutluk) Kağanlığı dönemine aittir. Bu kitabeler, aynı zamanda "Göktürk Yazıtları" olarak da anılır.

Moğolistan'da, Orhun Nehri çevresinde bulunmaları nedeniyle "Orhun Kitabeleri" adını almışlardır.

Bu yazıtlar, üç önemli devlet büyüğü adına dikilmiştir: Bilge Kağan, kardeşi Kültigin ve vezirleri olan Tonyukuk.

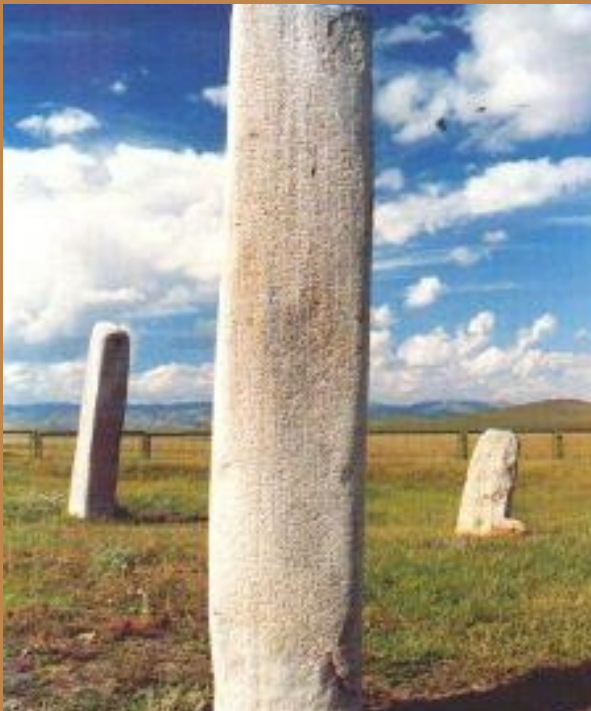
Bu kişiler, Göktürk Devleti'nin güçlenmesinde ve yeniden kuruluşunda çok önemli roller üstlenmişlerdir.

Kitabeler hem birer anıt mezar taşıdır hem de tarihi ve siyasi olayları anlatan birer edebi ve öğretici metin özelliği taşır.



Orhun Kitabeleri, Göktürk (Orhun) alfabesi kullanılarak yazılmıştır. Bu alfabe 38 harften oluşan, sağdan sola doğru yazılan eski bir Türk alfabesidir.

Orhun Kitabeleri'nin içeriği büyük ölçüde tarihi olaylar, devletin kuruluş süreci, savaşlar, zaferler, halkla ilişkiler ve yöneticilerin halka yönelik nasihatleri üzerine kuruludur



Kitabelerde, özellikle Bilge Kağan ve Tonyukuk'un anlatımlarında, Türk milletinin bağımsızlık ve birlik için verdiği mücadeleler büyük bir gururla anlatılır. En çok bilinen ifadelerden biri şudur: "Üstte mavi gök, altta yağız yer yaratıldıkta, ikisi arasında kişi oğlu yaratılmış. Kişi oğlunun üzerine atalarım Bumin Kağan ile İstemi Kağan oturmuş." Bu satırlarda Türklerin yaratılışa ve Tanrı'ya olan inancı, yöneticilerin kutsal bir görev üstlendiği fikri açıkça görülmektedir. Ayrıca halkın yanlış yöneticiler yüzünden nasıl zor duruma düştüğü, sonrasında Bilge Kağan gibi liderler sayesinde tekrar güçlendiği detaylı bir şekilde anlatılır.



Orhun Kitabeleri, yalnızca geçmişin bir anlatımı değil, aynı zamanda Türk halkına yönelik güçlü mesajlar da içerir. Bilge Kağan, halkına şu sözlerle seslenir: "Türk milleti! Üstte gök çökmedikçe, altta yer delinmedikçe, senin ilini, töreni kim bozabilir?" Bu cümle, milletin birliğine, devletin gücüne ve kültürel değerlere verilen önemi göstermesi açısından oldukça değerlidir. Kitabelerde yöneticilerin halka hesap vermesi, halkın refahının gözetilmesi gerektiği gibi konular da vurgulanır. Bu yönüyle, kitabeler ilk devlet-halk ilişkilerini belgeleyen metinlerdir.

Orhun Yazıtları, 19. yüzyılın sonlarına doğru batılı araştırmacıların ilgisini çekmiştir. 1889 yılında Rus arkeolog Nikolay Yadrintsev tarafından keşfedilen bu yazıtlar, 1893 yılında Danimarkalı dil bilimci Wilhelm Thomsen tarafından çözümlenmiştir.

Orhun Kitabeleri, yalnızca Türk tarihinin değil, aynı zamanda dünya tarihinin de en önemli yazılı belgelerinden biri olarak kabul edilir. Bu anıtlar, Türk milletinin devlet kurma geleneğini, bağımsızlık ruhunu ve halkına olan bağlılığını gözler önüne serer. Ayrıca bugün bile birçok nutukta, yazıda ve resmi söylemde bu kitabelerden alınan cümlelere yer verilir. Bu nedenle Orhun Kitabeleri, sadece geçmişin değil, bugünün ve geleceğin de bir rehberi olarak değerlendirilir.

BEYZA TOMBAK

Yeniçeri Ocağı'nda Kazan Neden Önemlidir

Yeniçeri Ocağı'nda kazan, yalnızca yemek pişirmekle sınırlı bir işlev taşımazdı. Kazan, Ocağın en önemli sembollerinden biriydi. Her ortanın kendine ait bir kazanı bulunurdu. Bu kazan, ocakta askerî disiplinin ve birliğin simgesi olarak kabul edilirdi. Yeniçerilerin kazanı ters çevirmesi, bir isyanın başladığı anlamına gelirdi. Bu olay, "kazan kaldırmak" şeklinde adlandırılırdı. İsyan başladıktan sonra kazan, At Meydanı'na kadar götürülür ve yeniçeriler padişaha taleplerini iletirlerdi.

Yeniçeri Ocağı

Osmanlı ilerliyordu, beylikten devlete yavaş yavaş,
Gerekti donanımlı bir orduya, zira oluyordu kanlı nice
savaş.

Orhan oğlu Murad'ın parlak döneminde
Kurulmuştu Yeniçeri Ocağı, padişahın maiyetinde.

Devşirme sistemi denilen bir sistem ortaya çıktı,
Eğitilecek çocuklar gayrimüslim ailelerden alınırdı.
Yeteneklerine göre bazıları Enderun'a,
Bazıları da giderdi Yeniçeri Ocağı'na.

Yeni kurulan Yeniçeriler evlenemezdi, ticaret yapamaz idi;
Zira bunlar, kurallara göre disiplinsizliğin en büyük
nişânesiydi.

Üç ayda bir alırlardı ulûfe denilen düzenli bir maaş,
Takarlardı börk denilen bir başlık, börkte de vardı pamuklu
kumaş.

Yeniçeri Ocağı'nın başındaki şahsiyete denir: Yeniçeri
Ağası.

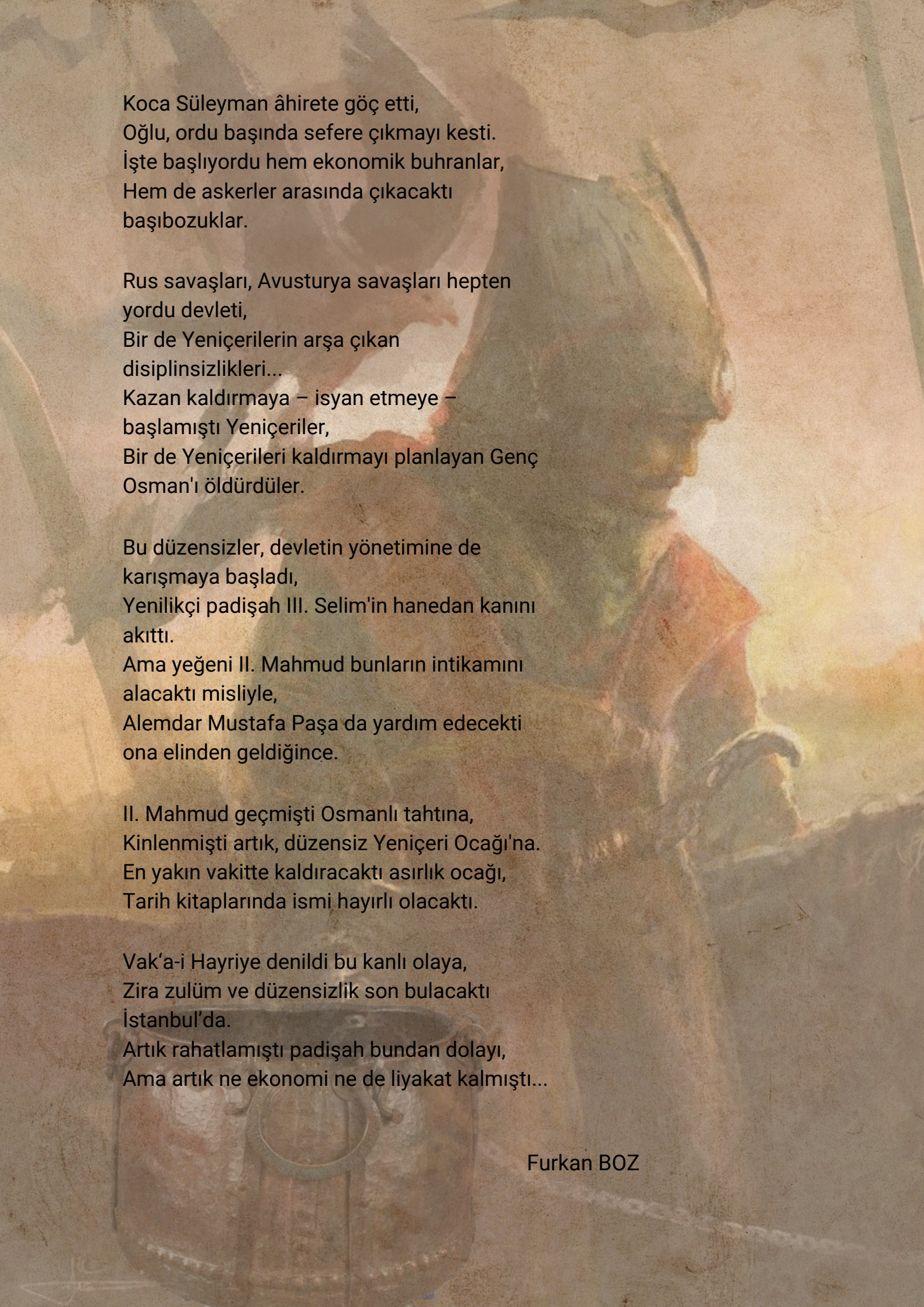
Görevidir; teftiş ve kontrol etmek Yeniçeri Ocağı'nı.

Bu düzen ve padişaha sadakat sayesinde
Birçok zafer elde edildi nice muharebelerde.

Fatih döneminde devlet, imparatorluk oldu,
Yeniçerilerin merkezi de Edirne'den İstanbul'a taşınmış
oldu.

Yükseliş döneminde gösteriyordu en parlak dönemini
ocak,

Daha sonraları ise yavaş yavaş bozulacak...



Koca Süleyman âhirete göç etti,
Oğlu, ordu başında sefere çıkmayı kesti.
İşte başlıyordu hem ekonomik buhranlar,
Hem de askerler arasında çıkacaktı
başlıbozuklar.

Rus savaşları, Avusturya savaşları hepten
yordu devleti,
Bir de Yeniçerilerin arşa çıkan
disiplinsizlikleri...
Kazan kaldırmaya – isyan etmeye –
başlamıştı Yeniçeriler,
Bir de Yeniçerileri kaldırmayı planlayan Genç
Osman'ı öldürdüler.

Bu düzensizler, devletin yönetimine de
karışmaya başladı,
Yenilikçi padişah III. Selim'in hanedan kanını
akıttı.
Ama yeğeni II. Mahmud bunların intikamını
alacaktı misliyle,
Alemdar Mustafa Paşa da yardım edecekti
ona elinden geldiğince.

II. Mahmud geçmişti Osmanlı tahtına,
Kinlenmişti artık, düzensiz Yeniçeri Ocağı'na.
En yakın vakitte kaldıracaktı asırlık ocağı,
Tarih kitaplarında ismi hayırlı olacaktı.

Vak'a-i Hayriye denildi bu kanlı olaya,
Zira zulüm ve düzensizlik son bulacaktı
İstanbul'da.
Artık rahatlamıştı padişah bundan dolayı,
Ama artık ne ekonomi ne de liyakat kalmıştı...

Furkan BOZ

120:Tarihin Sessiz Kahramanlarına Adanmış Bir Ağıt

2008 yapımı 120 filmi, Türk sinemasının unutulmaz dram yapımlarından biridir. Yönetmenliğini Murat Saraçoğlu ve Özhan Eren'in üstlendiği film, Birinci Dünya Savaşı sırasında yaşanmış gerçek ve yürek burkan bir olayı beyaz perdeye taşır. Her ne kadar savaşın büyük cepheleri, komutanları ve stratejileri tarih kitaplarında yer bulsa da, bu film, savaşın bilinmeyen yüzünü; çocukların, sivil halkın ve Anadolu'nun sessiz kahramanlarının öyküsünü anlatır.

Film, 1915 yılında, Osmanlı İmparatorluğu'nun doğu sınırında, Van şehrinde geçmektedir. Doğu cephesinde Ruslarla çetin bir mücadele veren Osmanlı ordusu, cephane sıkıntısı yaşamaktadır. Cephedeki askerlerin hayatta kalabilmesi ve direnişin sürdürülebilmesi için acilen mühimmat gereklidir. Ancak kış tüm sertliğiyle hüküm sürmektedir ve ulaşım yolları kapanmıştır. Bu zorlu koşullarda, orduya yardım edebilecek kimse kalmamıştır.

Bu noktada, Van'daki 120 cesur çocuk devreye girer. Yaşları 12 ile 17 arasında değişen bu gençler, öğretmenlerinin ve ailelerinin izniyle, sırtlarında cephane taşıyarak cephenin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yola çıkar. Film, işte bu yolculuğun hikâyesini anlatır. Soğuk, açlık, yorgunluk ve ölümle sınanan bu çocuklar, sadece birer taşıyıcı değil, aynı zamanda birer sembol hâline gelirler. Onlar, vatan sevgisinin, dayanışmanın ve fedakârlığın gerçek temsilcileridir.



120", sadece bir savaş filmi değildir. Aynı zamanda savaşın insan hayatı üzerindeki etkilerini, çocukların gözünden anlatan güçlü bir dramdır. Film, ailelerin çocuklarını gözyaşlarıyla yolculamaları, halkın seferberliği, kadınların direnci ve Anadolu insanının içindeki vatan sevgisini dokunaklı sahnelerle gözler önüne serer. Oyunculuklar, dönemin atmosferine uygun mekan ve kostümler ile birleştğinde, ortaya izleyicinin kalbine işleyen bir anlatım çıkar.

Müzikleri, görselliği ve tarihi gerçekliğiyle "120", izleyen herkeste derin izler bırakmayı başaran bir yapımdır. Bu film, tarihte adı çok anılmayan ama yürekleriyle tarih yazan 120 çocuğun anısını yaşatmak için çekilmiş bir saygı duruşudur. Onların hikâyesi, bugün hâlâ Anadolu'nun dört bir yanında anlatılır ve unutulmaz bir fedakârlığın simgesi olarak hatırlanır.



Rümeysa Sefer



Ali Yiğit ARSLAN

"Yol uzun, uzak. Kalbimizden başka
Pusula da yok gövdemizin cebinde..."

bilgide öncü, ahlakta öncü...